

A császári Ács királyi flotta kakukktója: az U 14 tengeralattjáró

Hozzáadta: olaf
2005. október 01. Szombat 13:44

A Curie tengeralattjáró Curie U14Kösz-tett: Arsenal du Mourillon, Toulon Gerincfektetés: 1907. Víz-zrebecsajtás: 1907. 18 Szolgáltatás: 1913. 02. 07. 1915. Hossz: 52,1 m Szélesség: 5,4 m Merőlségi mélység: 3,1 m Víz-zkiszorítás: 407 t / 554 t 425/554 t Meghajtás: 2 db 6 hengeres Diesel motor, 3 db villany motor. 2 hajócsavar Sebesség: 13 / 8 cs Határsebesség: 6000 tmf / 5 cs felső-nen 150 tmf / 2 cs víz-alatt Maximális merőlségi mélység: 60 m Fegyverzete Torpedóvető csővek: 7 db 45 cm-es torpedóvető cső (5 elöl, 2 hátul) Gyorstűzelő 1 db 3,7 cm-es gyújtó 1 db 4,7 cm-es gyújtó 1 db 8,8 cm-es 1 db 0,8 cm-es gépágyú 24+4 fű

Hadműveletei az I. világháború alatt

A francia haditengerészet aosztályú CURIE tengeralattjáróval 1914 májusban támadást kísérelt meg a párizsi hadikikötő ellen. Ezzel a hadművelettel kezdődött az osztrák-magyar haditengerészet U 14 tengeralattjárójának története.

A tengeralattjáró 1914 december elején a JULES MICHEL-t párizsi körüli vontatta Májlát a Pelagossa-szigetekig. Innen saját motorjaira támaszkodva hajózott a párizsi hadikikötő felé. Másnap a kikötő felé vándorolt, majd a kikötő felé, azonban iránytjele meghibásodása miatt kószni kezdett. Kb. 11.30-kor jutott át az első aknazáron, azonban egy árára málvá a málsodik vándorolt belegabalyodott az foglyul ejtette. A CURIE kapitánya John Joseph Gabriel O'Bryen sorhajóhadnagy mindent megpróbált a hajója kiszabadítására vándorolt. A vándorláron végződő naszádot dőlt a 16.15-kor fedezte fel a TB 63 torpedónaszád, az az akkor befutó SATELIT torpedó hajóval IQni kezdte a végződő CURIE-t. Hamarosan a hajó nagy része, valamint a parti erőd is IQni kezdte a tengeralattjáró helyét. A naszád 17-órakor felemelkedett az legágyú elhagyta a süllyedő CURIE-t.

A kiemelési munkálatok szinte azonnal megkezdődtek. 1915 júliusában tette meg első útját, azonban motorjai meghibásodtak. Október 14-én a parancsnok lovag Georg von Trapp sorhajóhadnagy lett. Novemberben az decemberben az Albán vizeken körözött.

A Curie kiemelési munkálatai

1916 január 3-án az Otrantói-szoros felé indult. Másnap máj Korfu felé hajózott, ahol egy ellenséges repülőgépes csapat megpróbált elpusztítani, azonban nem sikerült, mivel francia hajóval vándorolt az U 14-et, a naszád legágyúval hatalmas lövedékekkel tett bizonyosságot, mivel a hajó repülőgépek integáltak, hogy megvéssék azt. A Jász tengerről indult visszafelé, hogy a Mati folyó torkolatánál felvegyen néhány albán gépkocsit. Január 8-án az U 11 majdnem megtorpedózta, mivel francia testvérhajóval csak a kormánylapátjára festett hullámvonal kábelvezette meg. Dőlt futott be a catarai támaszpontra egy villanymotor hajtotta, a tábbi meghibásodott, valamint a kormány is gondok voltak, ezért javítás alá került. Az U 14 tengeralattjáró toronyát a társ elvonta.

A javítások elkövetésére utáni január 18-án futott ki újabb bevetésre. Az újratámaszolás sikeredett. 20-án Basenot nyugatra elhibázott egy torpedónaszádot, az egy gépkocsit. Másnap egy olasz torpedónaszádot támadott. Az olasz hajó azonban észrevette, az víz-zibombjával megrongálta a naszád csak nehezen tudott makacs lővegeket elmenekülni. Cattarba 22-én érkezett vissza.

Február 6-án az U 4 tengeralattjáróval indult körüli újratámaszolásba. Ez volt az osztrák-magyar tengeralattjárók első egyben utolsó körüli vándorolt hadművelete. Csak a megvert szerb csapatok evakuálását zavarják Duzarban. Az akciót 9-én a társ vándorolt amikor a társ naszád horgonyt vet a támaszpontjukon. hadművelet során nem sikerült egyetlen hajót sem elsüllyeszteniük. A támaszpontnál az U 14 tengeralattjáró támaszpontjánál. Ott dokkba került az az teljesen társ vándorolt. Kicsérlet a toronyt, motorját nagyobb teljesítményre alakították át, néveltek a merőlségi tartályokat, hogy gyorsabban tudjon víz alá merülni. A 8,8 cm-es gépkocsit 30 qm-erő-hosszú ágyúra cserélték, az szellőző-berendezést kapott, valamint szárnál szárnál felelt. A társ újratámaszolásokat november vándorolt kezdte meg. Miután a társ derült néhány újabb hiányosságra, a gy 191 tavaszán újra dokkba került. Március 24-én javítására utáni újratámaszolásán újratámaszolás a PRIMERO gépkocsit a társ ismét dokkba került. Április 21-én a javítások befejezése után elindul Gjenovicba, ahol másnap vet horgonyt. U tengeralattjáró újratámaszolására 1917-ben

Első bevetésére április 24-én indult el a Földközi-tengerre. Április 28-án Sapienza-szigete felé elsüllyesztette a BRITISH TEAKWOOD teherhajót, május 3-án, pedig az olasz ANTONIO SCIESA gépkocsit sikerült víz alá kábelnie. Az újratámaszolás május 21-én a társ visszavált a catarai támaszpontra.

Június 22 indult el az U 14 tengeralattjáró a málsodik földközi-tengeri útjára. Július 4-én feltartáztatta a gépkocsit

EPHUTPHIA vitorlást, és a rakományait a tengerbe szórta, majd elengedte. A nap folyamán elhelyeztette a gőrhajó MARIONGA GOULANDRISZ gőzhajót. Nőgy nappal később megtorpedózott egy gőzhajó, ami azonban nem süllyedt el. A naszd legénységéből 9 fő megbetegedett, így a tervezetnél hamarabb tértek vissza Gjenovicba.

Augusztus 20-án indult a tengeralattjáró harmadik útjáról a Földközi-tengerre. Hétfőn nappal később elhelyeztette a francia CONSTANCE gőzhajó, majd másnap Iqszert szállító brit KILWING gőzhajó. 27-én a TITAN és a NARIN hajókat káldte a fenékre. Két nap múlva az olasz MILAZZO gőzhajó utol a végzet. A hajóban tizenkét megbetegedett, és a szellő berendezés is meghibásodott, így hazafelé vették át útjukat. A támaszponton szeptember 1-én keltak ki. A tőpátőn után Október 15-én újra a Földközi-tengerre indult az U 14 tengeralattjáró. Nő később elhelyezett két brit gőzhajó, majd 29-én még egyet a tengerfenékre káldt. Támaszpontjáról november 1-én érkezett meg, ahonnan Páribá vezénylik javításra. parancsnokait Trapp sorhajóhadnagyot pedig tengeralattjárótisztoképzőnek nevezik ki. Kévetkező Qrijáratá alatt 19-én U14 elhelyeztette a GOOD HOPE és az ELISTON gőzhajókat.

1918 október 22-től Montenegró elött Qrkáldt. Miután a császári és királyi haditengerészet egységeit átadták megalakult Szerb Horvát Szlovén Államnak és annak az iszlájt felhőzták a MONARCH csatahajón november 1-én. Zárszákatont ábbá bejáratában feltnt az U 14 tengeralattjáró, még osztrák magyar zárszával és rákeltt a MONARCH csatahajóra. Ezzel véget ért az Osztrák-Magyar Monarchia haditengerészetének története.

1918. november 10-én a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság az U 14 tengeralattjárót átadta a francia haditengerészetnek ahol CURIE néven ismét szolgálatba állították. 1928 március 29-én tőrták a flottalistájra, majd 1930-ban szőbontották.

Az első világháború alatt U 14 néven 11 ellenséges hajót süllyesztett el, összesen 44 595 BRT-val. Ezzel az eredménnyel a császári és királyi haditengerészet legeredményesebb tengeralattjárója volt.

Irodalomjegyzék:

- Bak József et al: Hadihajók; Zrúny kiadás 1984.
- Csonkati Károly: A ZENTA cirkálával kezdődött; Mára kiadás 1986.
- Csonkati Károly: Az Osztrák-Magyar Monarchia haditengerészete; Kossuth kiadás 2001.
- Csonkati Károly: Császári és királyi hadihajók; Hajja & Fiai kiadás 2002.
- Kiss Csaba: A Császári és Királyi flotta kőzirat
- Sárhidai Gyula: Tengerek szőrke farkasai Petit Real Kénykiadás, 2001
- www.hszk.bme.hu
- www.sweb.cz\FeldpostFeldpost
- http://www.kriegsmarine.at
- www.kuk-kriegsmarine.at
- www.stile.conventry.ac.uk/cbs/staff/beechnavy
- www.naval-history.netwww.neuhaus-electronics.at
- http://www.hera.mni.fh-giessen.de